

Basmas hundrädsla vändes till en stor kärlek när de blev fodervärdar första gången.

Basma kom över sin hundrädsla

Att ta emot en schäfervalp var verkligen inget självklart för familjen Bakos i Eskilstuna.

– Min fru Basma var den som alltid gick över gatan när hon mötte en hund. Nu är det hon som jagar hundarna i stället, skrattar Athir.

TEXT: YASEMIN BAYRAMOGLU

Irak är det ovanligt att ha hundar som sällskapsdjur. Har man hund så är det som vakthund, precis som Athir hade. De allra flesta människor är däremot som Basma – hundrädda.

– Vi hade ju inte tänkt bli fodervärdar, men jag saknade att ha hund, så jag googlade och såg att man kunde ta en omplaceringshund från Försvarsmakten. Det slutade med att jag skickade in ansökan om både omplacering och att bli fodervärd.

Det krävde en lång övertalningskampanj för att få Basma att ge med sig, de fyra barnen var desto mer positiva.

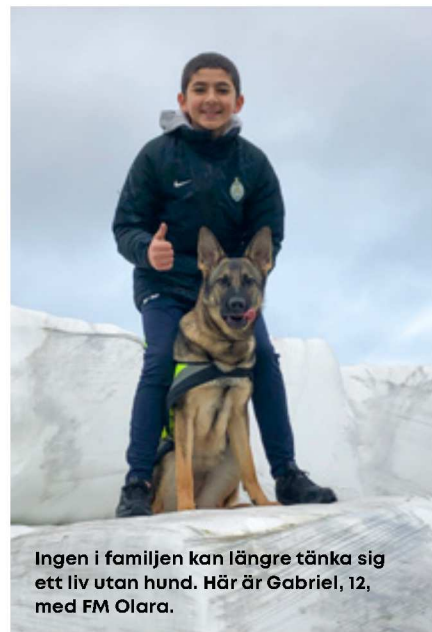
– I början var det svårt. Min fru är rädd för alla djur. Alla! Och jag gillar alla hundar. Så det var inte lätt, säger Athir och skrattar.

När ansökan väl var inne dröjde det inte lång tid innan fodervärds konsultent-en Philippa hörde av sig. Det blev sedan ett snabbt beslut. Athir och Basma fick sin omplaceringshund – en valp på bara tio veckor. Det här var 2018 och hunden hette FM Nabback.

Hur det gick för Basma? Över förväntan!

– Valpar är ju gulliga, men efter två månader är en schäfer ganska stor. Så det gick fort från mysig valp till stor hund. Basma var lite försiktig i början, men hon började gilla Nabback och snart tittade hon med andra ögon även på andra hundar ute.

Athir beskriver Nabback som en hund med för lite arbetsvilja och för mycket stress. Han klarade inte lämplighetsprovet (L-provet) och familjen valde att inte behålla honom.

Ingen i familjen kan längre tänka sig ett liv utan hund. Här är Gabriel, 12, med FM Olara.

– Men det var svårt att lämna honom ifrån mig. Jag grät hela vägen hem från Karlsborg.

Det var ett desto lättare beslut att ställa sig i kö för en ny valp.

– Även om alla hemma säger att det är jobbigt med hund så är det ingen som skulle kunna klara sig utan hund nu, säger Athir.

Nya vänner på kuppen

Så kom FM Olara den 5 september 2019. "Vi glömmer aldrig det datumet!" säger Basma, som tog emot valpen och satt med henne i knät hela vägen hem.

Med Olara har Athir lagt in en ännu högre växel på träningsidan.

– Hon har en bra on- och offknapp. Hon är både aktiv och vill jobba samtidigt som hon är lugn. Hon är smart och har pushat mig att jobba med henne. Så vi tränar specialsök, spår och lydnad. Vi tävlade i specialsök när hon var nio månader och hon kom fyra av femton tävlande!

Athir lyfter fram två starka plus med att bli fodervärd jämfört med att köpa en egen valp. Det ena är stödet från fodervärdskonsulenten.

– Du får all hjälp du behöver. Om det dyker upp något konstigt beteende kan man bara fråga och få bra råd och tricks för hur man löser det. Man slipper känna sig ensam.

Att du som fodervärd förväntas träna din hund och göra läxor varje vecka är inget problem för Athir.

– Om hunden bor hos oss 13 månader blir det 56 läxor. På så vis bygger vi grunden för en bra tjänstehund.

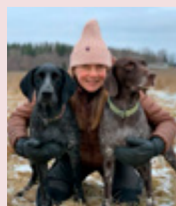
Olara klarade sitt test finfint och bedömdes passa som avelshund. Det gjorde att Olara fick möjlighet att stanna hos familjen. En chans de tog!

– De får ta max fem kullar på en tik, sedan övergår hon till oss. Varje kull kommer att utvärderas. Den första blir kanske nu i vår, säger Athir.

Den andra stora fördelen med fodervärdskapet. Olara hade fyra syskon. Tillsammans utgör de fem familjerna en träningsgrupp.

– Vi har träffats utanför de obligatoriska träffarna för att träna och vi har delat våra erfarenheter. Vi har blivit som en stor familj där alla har samma intresse. Det har hjälpt min familj mycket. Vi har fått nya, svenska vänner. Inte bara sådana som man hejar på, utan vänner som hjälper varandra. Riktiga kompisar! ●

Så blir du fodervärd

Philippa Järvinen är fodervärdskonsulent i Region Mitt och har som jobb att stötta fodervärdar. Här berättar hon **hur det går till**.

Hur blir man fodervärd?

Gå in på mil.se och fyll i ett formulär. Då får du ett mejl med information. Vill du sedan gå vidare bokar vi ett möte. Därefter väljer vi ut lämpliga fodervärdar. Vi är tydliga med att en ung hund kräver väldigt mycket tid och energi. De är gulliga valpar en kort tid, sedan är de krävande unghundar. I gengäld får du mycket hundkunskap. Du ska vara minst 18 år och ha svenskt personnummer. Det ska finnas en fodervärdskonsulent i ditt område.

Vad letar ni efter hos en tänkbar fodervärd?

Vi vill att valparna ska komma till engagerade hem och vi får fantastiska fodervärdar som lägger mycket tid och arbete på sina hundar, trots att många inte haft hund tidigare! Har man en unghund redan brukar jag råda till att vänta lite, eftersom alla unga hundar kräver mycket fokus. Det ska vara en familj som gillar att vara ute i skog och mark och som känner att de vill lära sig mer om hund.

Hur länge får man vänta på sin valp?

Det tar oftast några månader, men kan variera från någon vecka till ett år.

Vad krävs av mig som fodervärd?

Att du är engagerad och har tid och energi att komma på träffar och att du tränar med din hund däremellan också. Vid behov ska du kunna ta hunden till veterinär. De flesta av oss genomför även digitala teoriträffar så du bör ha tillgång till internetuppkoppling. Vi fokuserar på sådant som de flesta hundar mår bra av att träna, som miljöträning, hantering, att väcka nosarbetet och samarbetet. Vi tränar även grundläggande saker som att gå i koppel, ignorera andra hundar och respektera våra ramar.

Får jag utbildning under tiden?

Ja! Våra träningsträffar är obligatoriska. I början är det var tredje vecka och när hunden blivit lite äldre var sjätte vecka.

Hur länge får jag ha hunden?

När hunden är 14–16 månader görs ett lämplighetstest, L-testet. Klarar hunden testet får man i regel lämna ifrån sig den samma dag. Testet är det absolut tuffaste på hela tiden. Det spelar ingen roll hur många gånger jag säger det. Det finns ingen som inte gråter. 70 procent av hundarna klarar testet. Övriga får förbli familjehundar.

Om den inte klarar testet för att bli FM-hund, vad händer då?

Då får fodervärden oftast erbjudande om att behålla hunden (mot en viss kostnad), annars blir det en omplacering.

Kostar det något?

Fodervärden får fritt foder, fri veterinärvård och en liten ersättning som i dagsläget ligger på 250 kronor/månad. Dessutom får du stöd från konsulenten 24/7. Hundgodis, leksaker, bädd, bilbur och liknande får du däremot bekosta själv.

Läs mer här

forsvarsmakten.se/sv/organisation/livgardet/hundtjanstenheten/vill-du-bli-fodervard/

Fullt ös nästan jämt

Att gå igenom valp- och unghundsstadiet i ett är inga problem för Linnea Wengland. På tre år har hon tagit emot lika många hundar.
– Det är ju den här tiden som är så himla rolig!

TEXT YASEMIN BAYRAMOGLU

Just nu samsas två schäfertikar hemma hos Linnea, sambon Patrik, bonussonen och gemensamma dottern. Avelstiken FM Oami och åtta månader gamla valpen FM Pepsy. Men innan de kom till familjen hade Linnea och Patrik redan varit fodervårdare till sin första valp. Linnea blir alldeles varm i rösten när hon pratar om FM Mollis.

– Vår dotter var tre och det kändes som om det var dags för hund igen. Vi skickade in en anmälan och sedan gick det fort. Vi fick hämta Mollis efter bara ett par månader. Hon var en fantastisk hund! Hon gjorde att man blev kär i de här hundarna. En högenegihund med underbart psyke som verkligen ville arbeta. Hon dansade och lekte sig igenom lämplighetstestet. Det var så häftigt!

Trots att Linnea beskriver henne som makalös, hade familjen ändå bestämt att de inte skulle behålla henne om hon – mot alla odds – inte skulle klara

L-testet. Hon var helt enkelt för mycket av en arbetshund för småbarnsfamiljen.

– Hon krävde en hel del så vi var mycket i skogen, åkte överallt och miljötränade massor. Det hade vi igen på testet. Vi lekte mycket hon och jag och hon älskade att kampa. Hon gjorde allt för kampdutton, vad vi än gjorde hängde hon med.

Träffas och tränar ihop

Efter Mollis fanns det ingen tvekan om att ta en ny valp, Oami. Hon klarade L-testet fint i våras och fick bli avelstik, så henne kan de behålla länge. Hon är visserligen arbetsvillig, men samtidigt lugnare.

– Det var jätteskönt att vi fick behålla henne, hon är mer av en familjehund. Hon är villig att träna, men har inte samma energi som Mollis. Oami är lite mer osäker, men en väldigt trevlig och snäll hund. Jag har tränat mer med både henne och Pepsy på brukshundklubben – både specialsök och lydsträning.

Pepsy, valp nummer tre, är nu åtta månader gammal. Med henne är det fullt ös nästan jämt, om man ber om det. Samtidigt älskar hon att hänga med Linnea till jobbet.

Linnea och Athir ingår i samma foder-värdsgång och de tränar och träffas ihop.

– Det är det som är så kul. Det blir en gemenskap som jag inte hade förväntat mig ihop med hundarna, säger Linnea.

Att Pepsy ska klara sitt L-test tvekar inte Linnea ett dugg på. Inte heller att det blir svårt att skiljas åt.

– Det kommer att bli tufft, men jag är inställd på att det inte är min hund. Jag måste göra så för att det ska gå att förlika sig med tanken på att det inte kommer att fortsätta.

Hund nummer fyra då? Nja, Linnea är inte säker på det. Än. När Pepsy gjort sitt test vill hon låta Oami få vara ensamhund ett tag.

– Eller så kanske hon får sällskap av en hanhund. ●

Tillsammans kan vi göra skillnad!

Förutom Svenska Brukshundklubben finns ytterligare 17 frivilliga försvarsorganisationer. I några nummer av Brukshunden presenterar vi dem.

Sveriges Bilkärers Riksförbund – Bilkåren

Runt 50 bilkärer runt om i landet samlar 4 400 medlemmar. Syftet är att stötta Försvarsmakten och den civila krisberedskapen genom att rekrytera och utbilda frivilliga fordonsförare, som sedan blir en del av Hemvärnet eller den civila delen av totalförsvaret.

1939 grundades det som då hette Kvinnoförningarnas Beredskapskommitté. Fram till 2009 var det också en organisation för enbart kvinnor. Därefter ändrades namnet till dagens och nu är alla, oavsett kön, välkomna att delta.

Bland Bilkårens uppdragsgivare finns Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Svenska Kraftnät, Trafikverket, Polismyndigheten, Energimyndigheten, Länsstyrelser och kommuner.

Läs mer: Bilkaren.se

FOTO: EVA BLOMQUIST

Sveriges Civilförsvarsförbund

Sveriges Civilförsvarsförbund, SCF, är en del av den svenska krisberedskapen som arbetar med bland annat opinionsarbete och information till medborgarna. Dessutom håller de på med sådant som många av oss känner till, men kanske utan att vi är medvetna om att det är Sveriges Civilförsvarsförbund som står bakom. Hit hör till exempel utplacering av hjärtstartare och kurser i första hjälpen, hjärt-lungräddning och krisstöd.

Förbundet startade 1937 som flera andra frivilliga försvarsorganisationer, i nära anslutning till andra världskriget. Till en början var uppgiften att sprida kunskap om luftskyddet. På 60-talet startade självskyddsutbildningen tillsammans med Röda Korset och Brandförsvarsföreningen. Då kom bland annat kurserna i olycksfallsvård.

På 90-talet introducerades en ny hemskyddsutbildning som tog upp såväl krigsberedskap som överlevnad i ett sårbart samhälle. Sedan år 2000 är beredskap för krig inte det primära syftet, utan det är att förebygga och hantera olyckor, kriser och katastrofer i fredstid. SCF utbildar och kvalitetssäkrar också medlemmar från alla frivilliga försvarsorganisationer som ingår i kommunernas Frivilliga Resursgruppen, FRG.

Läs mer: Civil.se

18 FRIVILLIGA FÖRSVARSORGANISATIONER

- ▶ Frivilliga Automobilkärernas Riksförbund (FAK)
- ▶ Frivilliga Flygkåren (FFK)
- ▶ Frivilliga Motorcykelkärernas Riksförbund (FMCK)
- ▶ Frivilliga Radioorganisationen (FRO)
- ▶ Flygvapenfrivilligas Riksförbund (FVRF)
- ▶ Försvarets Personaltjänstförbund (PPF)
- ▶ Insatsingenjörernas Riksförbund (IIR)
- ▶ Sjövärnskärernas Riksförbund (SVK RF)
- ▶ Svenska Blå Stjärnan (SBS)
- ▶ Svenska Brukshundklubben (SBK)
- ▶ Svenska Fallskärmsförbundet (SFF)
- ▶ Svenska Försvarsutbildningsförbundet (Försvarsutbildarna)
- ▶ Svenska Lottakåren (SLK)
- ▶ Svenska Pistolskytteförbundet (SPSF)
- ▶ Svenska Röda Korset (SRK)
- ▶ Svenska Skyttesportförbundet (SvSF)
- ▶ Sveriges Bilkärers Riksförbund (Bilkåren)
- ▶ Sveriges Civilförsvarsförbund (SCF)